

Краткий агрометеорологический обзор за 1 декаду июня 2026 года.

В первой декаде июня на юге и юго-востоке страны среднедекадная температура воздуха была выше нормы на 2...5°C. В районах возделывания озимых зерновых культур количество осадков выпало в основном меньше нормы, за исключением некоторых районов области Жетісу, где осадков больше нормы. В южном и южно-восточном регионе республики на посевах озимых зерновых культур в основном наблюдаются фазы развития «цветение»-«молочная спелость», в окрестности метеостанции г. Шымкент Туркестанской области и в Шуском районе Жамбылской области «полная спелость».

На юго-востоке и юге страны на посевах яровых зерновых культур в основном наблюдается фаза развития растений «кущение»-«появление нижнего стеблевого узла», в отдельных районах на посевах ярового ячменя Жамбылской и Туркестанской областях «молочная спелость»-«восковая спелость». Состояние растений хорошее и отличное.

На западе страны на посевах яровых зерновых культур наблюдается фазы развития «кущение»-«появление нижнего стеблевого узла над поверхностью почвы», состояние растений в основном хорошее и отличное.

На северо-западе страны в окрестности метеостанции Мартук Мартукского района Актыубинской области на посевах овса отмечается фаза развития «выход в трубку», состояние растений плохое. На посевах ярового ячменя в Мартукском и Каргалинском районах «кущение»-«выход в трубку», в Хромтауском и Айтикебийском районах на посевах яровой пшеницы наблюдается фаза развития «3-й лист»-«кущение», состояние растений удовлетворительное и хорошее.

На востоке в Уржарском районе Абайской области на посевах яровой пшеницы наблюдается фаза развития «появление нижнего стеблевого узла над поверхностью почвы», в Жарминском и Бородулихинском районах на посевах яровой пшеницы «кущение»-«выход в трубку», на посевах ярового ячменя «появление нижнего стеблевого узла над поверхностью почвы». Состояние растений хорошее и отличное. В Восточно-Казахстанской области на посевах яровых зерновых культур наблюдается фаза развития «3-й лист»- «кущение». Вблизи метеостанции Шемонаиха на посевах ярового ячменя, отмечалась фаза «3-й лист». Состояние растений хорошее.

В центре в Абайском районе Карагандинской области на посевах ярового ячменя наблюдается фаза развития «колошение», в Нуринском, Каркаралинском, Бухаржырауском, Актогайском, Осакаровском районах «3-й лист»-«кущение», на посевах яровых зерновых культур наблюдается фаза развития «3-й лист»-«кущение». Состояние растений в основном отличное и хорошее.

В северной части страны на посевах яровых зерновых культур наблюдается фаза развития «всходы»-«3-й лист»-«кущение». Состояние яровых зерновых

культур и посевов в основном хорошее. В Актогайском, Теренкольском районах Павлодарской области, в Аулиекольском, Сарыкольском, Житикаринском районах Костанайской области, в районе им.М.Жумабаева, Тимирязевском районе Северо-Казахстанской области и в Зерендинском, Сандыктауском районах Акмолинской области в начале декады приступили к посеву яровой пшеницы.

На юге и юго востоке республики на посевах кукурузы и сои наблюдается фаза развития «нарастание листьев». Состояние растений хорошее и отличное.

На востоке страны на посевах подсолнечника наблюдалась фаза развития «2-я пара листьев»-«появление соцветий», на севере страны «появление соцветий»- «2-я пара листьев», продолжается посев подсолнечника. Состояние растений хорошее и отличное.

На юго-востоке страны на посадках картофеля отмечается фаза «появление боковых побегов»-«появление соцветий», а также на севере и центре страны «всходы»-«появление боковых побегов». Состояние растений хорошее и отличное.

На юге страны на полях с хлопчатником наблюдается фаза развития «8-й настоящий лист»-«бутонизация». В Аксуском районе области Жетісу на посевах сахарной свеклы наблюдается фаза развития «начало роста корнеплодов». Состояние растений хорошее и отличное.

В Шиелинском районе Кызылординской области на посевах риса наблюдается фаза развития «3-й лист», в Каратальском районе области Жетісу фаза развития «3-й лист». Состояние растений хорошее.

На последний день декады общее состояние травостоя на пастбищах в основном хорошее, на отдельных пастбищах в Актюбинской, Западно-Казахстанской, Туркестанской, Улытауской областях и области Жетісу удовлетворительное, отличное состояние травостоя отмечается в Алгинском и Иргизском районах Актюбинской области, в Балхашском и Енбекшиказахском районах Алматинской области, в Жаныбекском районе Западно-Казахстанской области, в Бейнеуском районе Мангистауской области, в Шетском районе Карагандинской области, в Уалихановском и Акжарском районах Северо-Казахстанской области.

По результатам определений запасов влаги в почве в первой декаде июня условия увлажнения почвы в основном были удовлетворительными и оптимальными, недостаточные влагозапасы отмечались в центре, на востоке, в отдельных районах севера, юго-востока, юга и запада. Вследствие неравномерного пространственного распределения атмосферных осадков запасы продуктивной влаги в почве также могут отличаться территориальной неоднородностью.

2026 жылдың маусым айының 1 онкүндігіндегі қысқаша агрометеорологиялық шолу.

Маусым айының бірінші онкүндігінде республиканың оңтүстігі мен оңтүстік-шығысында ауаның орташа онкүндік температурасы нормаға жуық және нормадан 2...5°C жоғары болған. Күздік дәнді бидай өсіретін аудандарында жауын-шашын көбінесе нормадан аз жауған, тек Жетісу облысының кейбір аудандарында нормадан көп болған. Елдің оңтүстігіндегі және оңтүстік-шығысындағы егістіктерде көбінесе «гүлдену»-«дәннің сүттенуі» даму фазалары, Түркістан облысы Шымкент қаласы метеостанциясы маңайында және Жамбыл облысының Шу ауданында «толық пісу» фазасы байқалды.

Еліміздің *оңтүстік-шығысы* мен *оңтүстігінде* жаздық дәнді дақылдар егістіктерінде көбінесе «түптену» - «төменгі бағаналы түйіннің пайда болуы» өсімдіктерінің даму фазасы, Жамбыл және Түркістан облыстарының кейбір аудандарында жаздық арпа егістіктерінде «дәннің сүттенуі» - «дәннің балауыз» кезеңі байқалады. Өсімдіктердің жағдайы жақсы және өте жақсы.

Елдің *батысында* жаздық дәнді дақылдарда «түптену»-«топырақ бетінен төменгі бағаналы түйіннің пайда болуы» даму фазалары байқалды, өсімдіктердің жағдайы көбінесе жақсы және өте жақсы.

Елдің солтүстік-батысында Ақтөбе облысы Мартук ауданы Мартук метеостанциясының маңайында сұлы егістігінде «түтікке шығу» даму фазасы байқалды, өсімдіктердің жағдайы нашар. Мартук және Қарғалы аудандарында «түптену»-«түтікке шығу», Хромтау және Әйтеке би аудандарында жаздық бидай егістігінде «3-ші жапырақ»-«түптену» даму фазалары байқалған, өсімдіктердің жағдайы қанағаттанарлық және жақсы.

Шығыста Абай облысының Үржар ауданында жаздық бидай егістіктерінде «топырақ бетінен төменгі сабақ түйінінің пайда болуы», Жарма және Бородулиха аудандарында жаздық бидай егістіктерінде «түптену»-«түтікке шығу», жаздық арпа егістіктерінде «топырақ бетінен төменгі сабақ түйінінің пайда болуы» даму фазалары байқалған. Өсімдіктердің жағдайы жақсы және өте жақсы. Шығыс Қазақстан облысында жаздық дәнді дақылдар егістіктерінде «3-ші жапырақ» - «түптену» даму фазасы байқалған. Шемонаиха метеостанциясының жанында жаздық арпа дақылдарында «3-ші жапырақ» фазасы байқалды. Өсімдіктердің жағдайы жақсы.

Орталықта Қарағанды облысының Абай ауданында жаздық арпа егістіктерінде «масақтану» даму кезеңі, Нұра, Қарқаралы, Бұқар жырау, Ақтоғай, Осакаров аудандарында «3-жапырақ»-«түптену», жаздық дәнді дақылдар егістіктерінде «3-жапырақ»-«түптену» даму фазалары байқалған. Өсімдіктердің жағдайы көбінесе өте жақсы және жақсы.

Елдің солтүстігінде жаздық дәнді дақылдардың егістіктерде «көктеу»-«3-ші жапырақ»-«түптену» даму фазасы байқалды. Жаздық дәнді дақылдардың жағдайы көбінесе жақсы. Павлодар облысының Ақтоғай, Тереккөл аудандарында, Қостанай облысының Әуликөл, Сарыкөл, Жітіқара

аудандарында, Солтүстік Қазақстан облысының М.Жұмабаева, Тимирязев аудандарында және Ақмола облысының Зеренді, Сандықтау аудандарында онкүндіктің басында жаздық бидай егуге кіріскен.

Республиканың оңтүстігінде және оңтүстік-шығысында жүгері мен бұршак дақылдарында «жапырақтардың өсуі» даму фазасы байқалды. Өсімдіктердің жағдайы жақсы және өте жақсы.

Еліміздің шығысында күнбағыс дақылдарында «2-ші жапырақ»-«гүлшоғырлардың пайда болуы», елдің солтүстігінде «гүлшоғырлардың пайда болуы»-«2-ші жапырақ» даму фазалары байқалады, күнбағыс егу жұмыстары жалғасуда. Өсімдіктердің жағдайы жақсы және өте жақсы.

Елдің оңтүстік-шығысында картоп егістіктерінде «бүйірлік өсінділердің пайда болуы»-«гүлшоғырлардың пайда болуы» фазасы, сондай-ақ елдің солтүстігі мен орталығында «көктеу»-«бүйірлік өсінділердің пайда болуы» кезеңі байқалады. Өсімдіктердің жағдайы жақсы және өте жақсы.

Елдің оңтүстігінде мақта алқаптарында «8-ші жапырақ»-«бүршіктену» даму кезеңі байқалады. Жетісу облысының Ақсу ауданында қант қызылшасы дақылдарында «тамыр дақылдарының өсуінің басталуы» даму фазасы болған. Өсімдіктердің жағдайы жақсы және өте жақсы.

Қызылорда облысының Шиелі ауданында күріш егістігінде «3-ші жапырақ» даму кезеңі, Жетісу облысының Қаратал ауданында «3-ші жапырақ» даму фазасы байқалады. Өсімдіктердің жағдайы жақсы.

Онкүндіктің соңғы күнінде жайылымдардағы шөптің жалпы жағдайы көбінесе жақсы, Ақтөбе, Батыс Қазақстан, Түркістан, Ұлытау облыстары мен Жетісу облысында жеке жайылымдарында шөптің қанағаттанарлық жағдайы, өте жақсы жағдайы Ақтөбе облысының Алға және Ырғыз аудандарында, Алматы облысының Балқаш және Еңбекшіқазақ аудандарында, Батыс Қазақстан облысының Жәнібек ауданында, Маңғыстау облысының Бейнеу ауданында, Қарағанды облысының Шет ауданында, Солтүстік Қазақстан облысының Уәлиханов және Ақжар аудандарында байқалған.

Маусымның бірінші онкүндігінде топырақ ылғал қорын анықтау нәтижелері бойынша топырақтың ылғалдану жағдайлары көбінесе қанағаттанарлық және оңтайлы болған, орталықта, шығыста, солтүстіктің, оңтүстік-шығыстың, оңтүстіктің және батыстың жекелеген аймақтарында жеткіліксіз ылғал қоры байқалған. Жауын-шашынның біркелкі емес кеңістіктік таралуына байланысты топырақтағы өнімді ылғал қоры да аумақтық біркелкі болмауымен ерекшеленуі мүмкін.